No. 112. DINGSDAG 21 SEPTEMBER. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT

der belangrijkste Gebeurtenissen.

21 Sept.

Te Brussel was gisteren, naar luid eener depêche, de tijding in omloop, dat te Napels eene zamenzweering ontdekt was, en dat men er ettelijke personen arresteerde.

't Was echter een gerucht, afkomstig uit een particulieren brief uit Napels, en dus niet onvoorwaardelijk te gelooven.

Zooals bekend is, heeft de Belgische Regering het voornemen, om al de scholieren der Belgische scholen van middelbaar onderwijs en kweekelingen van meer andere scholen, provinciale of gemeente-instellingen te Brussel, te vereenigen, als wanneer de Koning die jeugdige armée van meer dan *twintig duizend* jonge lieden in oogenschouw zal nemen.

De aanleiding tot die feestelijke bijeenkomst is de herinnering aan de revolutie van 1830 en 1831, toen Belgie zich van ons losscheurde, tot zijn genoegen en niet tot ons verdriet. Waren zij verheugd, wij hebben, wel gerekend, nog meer redenen tot blijdschap, want Belgie was voor onzen handel en nijverheid een blok aan het been, al was het dan ook een mooi blok.

De kerkelijke dagbladen, vooral die der ultramontaansche partij, zijn zeer boos over die revue over de jongelingschap, en van haar standpunt — teregt. Die jeugdige jongelieden komen te Brussel, in de stad der vrijheid, de redenerende stad, waar: „ik zeg het, geloof en zwijg!" niet strikt geldig is en de pastoor in de kerk alleen, buiten de kerk weinig te zeggen heeft, en dit is kwaad voor de toekomst. Zij zullen er leeren tegenspreken.

De ultra-liberale partij herinnert zich bij deze gelegenheid de vrijwilligers, die uit den Kerkelijken Staat in Sardinie naar de Krim togen, eerst gezegend door den Paus Er gingen schavuiten heen, maar ook anderen, die tot nu toe altijd gehoorzaam waren aan hunne meerderen. Zij kwamen in de Krim en zij spraken er met de luchthartige Franschen en met de wijsneusige Engelschen, die alles onderzoeken en bijna niemand gelooven, die willen zien en dan oordeelen. Zij keerden naar hunne haardsteden terug en vertelden ten aanhoore van al wat ooren in 't dorp had, somtijds van hunne ontmoetingen en heldendaden, met een verhaaltrant, die niet altijd even bescheiden of kiesch was. De krijgslieden waren de permanente tegensprekers van de autoriteiten geworden en vooral van de pastoors, terwijl de tractaatjes en geschriften, die de beleefde Engelschen in de Krim gezaaid hadden, in Italie vrucht gaven, die Rome geenszins smaakte.

Iets van dien aard vreest de ultramontaansche partij van dat uitstapje der jeugd naar Brussel. De verschillende scholen zullen er komen met muzijk en vaandels, en ze zullen er een gevoel van eigenwaarde ontvangen of versterkt zien, dat weinig goeds belooft voor den eisch der geestelijkheid: „als ik zeg ja, dan moet uw antwoord zijn Amen!"

Maar wat er aan te doen? De Koning wenschte de jeugd te zien, hij heeft haar in zijne hoofdstad gevraagd en de jeugd wil gaarne — zooals te begrijpen is. Boos zijn en dit toonen in ernstige taal! Men zou er mée spotten, reeds voor het feest! Beter acht de geestelijkheid het daarom om de zaak te bespotten en zij roept dus:

„Welk een feest!

„Zie hier eene kindermeid, die *Mannekepis* (een bekend monumentje te Brussel) draagt, en wel in officieel kostuum — ginds, de jongste en kleinste leerlingen, gedragen door kindermeiden. De kleintjes maken neuzen tegen de omstanders. Hier, jongens, die mannelijker zijn, rijdende op stokken en paardevolks-manoeuvres uitvoerende. ginds een hoop vrijwilligers, bestaande uit al de straatjongens van Brussel.

„En die allen zullen defileeren voor den Koning!"

Zoo spreekt de geestelijkheid, maar wat antwoordt de liberale, de regerings-partij?

„Gij spreekt wat u de afschuw voor het licht ingeeft Gij ducht den adem der vrijheid, die het gemoed der schooljeugd zal doordringen, en als gij daarom grijnzend lacht, verraad gij wat in uw hart omgaat. Gij vreest de *militie der toekomst*, waarvan gij liever idioten zoudt maken — mannen zonder *verstand* en dus zonder *wil*. Wacht slechts als die 20.000 jonge menschen het „leve de Koning!" laten hooren in Brussel's hoofdstad, zal dit de krachtigste protestatie zijn tegen de domper-heerschappij en eene openlijke verloochening van die principes, die te huis behooren in den nacht der middeneeuwen!"

In Frankrijk klaagt men over het verspreiden van den bijbel — in Belgie roept men: „de Protestantsche propaganda wil ons door den bijbel afkeerig maken van Rome!" — in Spanje zelfs klaagt men: „*O'Donnell* knijpt de oogen digt voor de Protestantsche boeken en geschriften, die door de Engelschen in groote hoeveelheid worden binnengesmokkeld, en waarom? om de bewegingsdemocratie te believen en door deze kracht te krijgen tegen de Kerk."

Een half-officieel blad van Madrid antwoordt hierop:

„Ik ben gemagtigd te verklaren, dat een iegelijk, die schuldig wordt bevonden aan pogingen om het geloof en de zeden der Spaansche natie te bederven, gestraft zal worden met *levenslangen dwangarbeid.*"

En als nu èn Engelschman èn Spanjaard uit den bijbel trachtten te bewijzen, dat de Protestant zich op den weg der waarheid ten leven bevindt, of, 't welk bij de ultramontanen hetzelfde zegt, dat de Engelschman, zoo sprekende, het geloof en de zeden der Spanjaarden bederf, zou dan de Spaansche Regering den moed hebben, om den Engelschman te straffen met levenslangen dwangarbeid?

Dit betwijfelen wij zeer.

Verbanning staat in bijna elk artikel der Spaansche wet, maar terugkomen er vlak naast of althans weinige regels daaronder.

't Gebeurt, dat die verbannen werd op reis ging, en werd teruggeroepen eer hij het oord zijner verbanning had bereikt.

Zooals wij in een vorig *Overzigt* hebben gezegd, is het vermoeden, als of Wurtembergs Koning tot het R. Catholiek geloof zou willen overgaan, zijn oorsprong verschuldigd aan het door de Wurtembergsche Regering met Rome gesloten concordaat.

Men kan niet gelooven, dat een Protestantsch Vorst, die vrijwillig met den Paus een concordaat sloot, bijkans gelijkluidend met het Oostenrijksche, nog gehecht kan zijn aan zijne geloofsbelijdenis, en dientengevolge was de Protestantsche bevolking des Rijks door die concessien op het smartelijkst aangedaan. Het werd dus vrij algemeen geloofd, dat de Monarch, ten gevolge van redeneringen en beloften van R. Catholicke prelaten, het plan had gevormd, om in den schaapstal der zoogenaamde „alleen zaligmakende kerk" te gaan.

Zooals wij hebben gemeld, heeft de Koning officieel het gerucht doen logenstraffen.

De Oostenrijksche Regering wil, naar men verzekert, niet meer leenen dan honderd millioen gulden, en men is zoo gewend aan het geldgebrek en het leenen van Oostenrijk, dat die som klein heet, en de Oostenrijksche hoogere geestelijkheid wil het getal Bisschoppen vermeerderen.

De Monarchie heeft er anders reeds een en negentig, maar dat is niet genoeg!

En 't geld voor die Bisschoppen?

Eerst uit de schatkist, die immers weer 100 millioen krijgt — later van de kerk zelve. Die kerk mag vrijelijk legaten aanvaarden en de geloovigen zullen wel geven — zooals overal en dagelijks blijkt.

De Russische Regering heeft van de Sardinische eene haven verkregen, of liever heeft een stuk gronds gekocht te Villafranca, waarop zij hare schepen op de werf kan brengen, en men verzekert, dat ook de Fransche Regering bij de haven van Ciotot aan Rusland dezelfde dienst bewees.

Dit brengt de Engelsche pers in rep en roer en de *Morning Post* ziet het reeds, dat Rusland uit eene Sardinische haven het despotismus steunt, ja dat daaruit Oostenrijk en zelfs Sardinie onder het juk des Czaars worden gebragt en gehouden — natuurlijk in bondgenootschap met Keizer *Napoleon*.

De *Morning Post* wil dus, dat Engeland zich vereenige met Pruissen, en Pruissen met Oostenrijk, ten einde gegezamenlijk bestand te zijn tegen den reus van het Noorden.

Er is weinig gewigtig nieuws op de Europesche markt, en de *Morning Post* heeft dus tijd en ruimte, om over iets dat niets beteekent veel te zeggen, en hij heeft weinig genoegen in zijne wraakbazuin, want elke dag vermagert de waarde van zijne havenbeschouwingen, zelfs zoo zeer, dat bij nader onderzoek Frankrijk aan Rusland niets gaf en Sardinie Rusland alleen verpligtte uit een handels-oogpunt.

Intusschen verklapt de *Morning Post* almede, dat Engelands vriendschap voor Frankrijk op het vriespunt staat en dat John Bull steeds bang is voor den zoon van het Noorden.

Er is in de jongste dagen veel gesproken over eene aanstaande verzoening tusschen het Westen en Napels, doch er is ook gezegd, dat Koning *Ferdinand*, hierover gepolst, zou hebben geantwoord: „ik wil liever met Frankrijk en Engeland blijven zooals ik nu ben — op groote distantie Als wij zamen zijn, is er altijd gekibbel en mijn volk was nooit rustiger en meer tevreden, dan sedert wij gescheiden leven."

Zeer vereerend voor Engeland en Frankrijk!

Wij wantrouwden echter dit antwoord, wijl het moeijelijk is te gelooven, dat Koning *Ferdinand* zulk eene taal zou durven voeren tegen het hooghartig Groot-Brittanje en tegen een Keizer als *Napoleon III* en daarom maakten wij niet onmiddelijk gewag van deze afwijzing.

Nu zegt men, dat het Westen als voorwaarde eener verzoening heeft geëischt, dat de Koning der Beide Siciliën excuus vraagt voor zijn onheusch antwoord.

Weldra zal over die onderhandelingen een beter licht opgaan.

Zooals onze lezers weten, heeft de Napelsche Regering onlangs waakzaamheid aanbevolen ten aanzien van voorwerpen in den vorm van bommen en granaten en zelfs de aandacht er op gevestigd, dat de Mazzinisten die machines zouden trachten in te voeren, zelfs in den vorm van ingelegde vruchten.

Dat die voorzorg niet nutteloos was, bleek dezer dagen.

Te Napels kwam een kist aan zonder adres en die ook door niemand werd opgeëischt. Zij werd dus op last der Regering geopend, en o schrik! wat zag men?

Ballen van allerlei grootte!

Verschrikt stoven de ambtenaren uit elkander en niemand durfde de kist der verschrikking naderen. De directeur van politie klom op den toren, om met een lorgnet er in te kijken — zegt men. En zulk een bal aan te raken? Een ding, dat, als een waar „kruidje roer mij niet", losbarstte en wie weet hoeveel honderd menschenlevens zou eischen. Maar meer nog! als er een losbarstte zouden allen ontploffen en welligt kon men dan eenige oogenblikken later zeggen: *eens stond hier het prachtige Napels.*

Toch werd er eene heldenziel gevonden, een man, die den onbeschrijfelijken moed had, een bal zeer voorzigtig uit de kist te krijgen. Die tweede *Mucius Scaevola* heette *Tagleoni* en is ambtenaar. Hij naderde de kleine woning, met zoo veel verwoestende elementen, greep, terwijl al wat beenen had op de loop ging en elk de ooren digt hield, onder den kreet: „ik geef mijn leven voor mijn Koning!" in de kist en haalde daaruit — een lederen kaatsbal.

Men begrijpt, dat de geheele kist gevuld was met dit doodonschuldig kinder-speelgoed.

De heer *Tagleoni* sloop stilletjes naar huis en kroop onder de dekens, maar spoedig werd hem vertroosting toegebragt. Het officieele dagblad van Napels bevatte den volgenden dag deze waarschuwing: „de oproerpartij voerde onschadelijke ballen in om de politie te verschalken. Als niemand meer naar dat kinder-speelgoed omkijkt, komen de echte ballen, de grenaten van *Orsini*. Alzoo opgepast!"

Menigeen lacht in zijn vuistje om deze koddige inspectie, want hardop lagchen durft hij niet — dan zou hij een *Mazzinist* zijn, en wee hem!

De Groote Heer, de vertoornde Sultan, de herboren *Abdul Medjid*, die op een maandag zijne geheele Familie tot verkwisters verklaarde en al de mannelijke leden daarvan op nonactiviteit stelde, was zaturdag met allen weder verzoend.

Wij hebben dit voorspeld, zooals onze lezers zich zullen herinneren. Als *Abdul Medjid* in onmin leefde met zijne schoonbroeders en schoonzusters en met de Sultanes van deze, zou hij een akelig leven hebben en dat houdt een Turk niet uit.

Men zegt, dat de intendanten, die dagelijks in de kasten en boeken in de harems snuffelen, zooveel onbetaalde kostbaarheden vinden, dat zij het cijfer daarvan niet durven opgeven.

Men verzekert, dat de Fransche gezant de heer *de Thouvenel*, onlangs tegen den Grooten Heer zeide: Z. M. Keizer *Napoleon III* heeft het bombardement van Jeddah niet goedgekeurd.

„Eilieve," was 't antwoord, „laat Z. M. dit dan even bekend maken in de *Fransche Moniteur*. 't Zou niet ondoelmatig zijn, want dezelfde *Moniteur* zeide eens, dat het Westen op de Arabische kust vereenigd zou handelen."

De heer *de Thouvenel* zei daarop, dat het mooi weer was, zocht hoed en stok en ging haastig heen.

Om Canton speelt het Chineesche volkje weer den baas, en de keizerlijke commissaris *Hwang* durft het volgende openlijk beloven:

„die zich van een Engelsch of Fransch opperhoofd meester maakt, ontvangt 500 piasters als belooning;

„die een barbaar (een Engelsch- of Franschman) het hoofd afslaat, ontvangt 50 piasters;

„die een barbaar levend in handen krijgt, verkrijgt 100 piasters:

„die zich meester maakt van een Chineesch verrader, ontvangt 50 piasters;

„die een groot stoomvaartuig vernielt of ons overlevert, kr gt 10 000, die eene rivier-stoomboot prijs maakt 2000 piasters, enz., enz., enz.

Inmiddels moordt men voort en zoo wordt het hoog tijd, dat er eens een bombardement komt, 't welk schrik brengt onder al dat kaalkoppig roofgespuis.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Waterhoogte. Arnhem, 18 Sept. 1.14. El; † A. 8.09. Gew. 6 d.

De **Rijnhoogte** te Keulen den 18 Sept. 6 voet 5½ duim Rijnlands.

Door den gemeenteraad der stad Roermond is besloten, ten behoeve der spoorweglijn *Bredius*, eene som van f 100.000 aan te bieden en den voor die lijn benoodigden grond binnen den kring der gemeente af te staan.

— De uitslag van het admissie-examen voor de Litterarische fakulteit der Leijdsche Hoogeschool was den 18 September, dat van 24 jongelingen twee zijn achtergebleven en van de overige 22 slechts de helft is toegelaten.

— Een voorval, waarvan de wedergade welligt nog nimmer vertoond is, heeft den 16 Julij te Batavia plaats gevonden. De geheele balie, bestaande uit twaalf advokaten en prokureurs, is door den raad van justitie te Batavia voor den tijd van drie maanden in de uitoefening harer funktien geschorst en zulks op grond zooals beweerd wordt, van tegen dat kollegie gepleegde oneerbiedigheid. De toedragt der zaak is de volgende: De balie te Batavia had zich tot het hoog geregtshof van Nederlandsch Indie gewend met eene klagt over sommige handelingen van genoemden raad en daarin voorziening verzocht, terwijl eene menigte bijlagen deze klagt moest staven. Het hoog geregtshof stelde deze stukken in handen van genoemden raad, om zich deswege te verantwoorden, waarop deze goed vond, de bovengemelde suspensie bij vonnis uit te spreken, welke voor de zes oudste advokaten met de eerstvolgende drie maanden en daarna voor de zes jongere pratizijns zal ingaan. Men betwijfelt zeer of eene dergelijke handelwijze van genoemd regtskollegie de bekrachtiging van het hoog geregtshof, tot welk opperregterlijk kollegie zich de gesuspendeerden gewend hebben, zal erlangen, daar toch, door het uitstorten van klagten in den boezem van een hooger kollegie geene oneerbiedigheid jegens een lager gepleegd wordt, en in elk geval de beoordeeling daarvan, na behoorlijk onderzoek over de al of niet gegrondheid der ingebragte bezwaren, niet aan den raad, maar alleen aan het hoog geregtshof zoude toekomen.

— Het zittingjaar 1857/58 der Staten-Generaal is geopend den 21 Sept. 1857 en gesloten 28 Aug. 1858. De eerste Kamer is vergaderd geweest van 22—25 Sept, van 8—24 Dec, 1857 en van 26 Mei tot 3 Junij 1858. Zij heeft 20 zittingen gehouden, behalve ééne avondzitting en ééne zitting met gesloten deuren. De Tweede Kamer is vergaderd geweest van 22 Sept. tot 20 Okt. van 10 Nov, tot 12 Dec. 1857, van 9 Febr. tot 1 Maart en van 13 April tot 5 Mei 1858. Zij heeft 54 zittingen gehouden, behalve 5 zittingen met gesloten deuren en ééne bijeenkomst De beide Kamers zijn in vereenigde zitting twee malen vergaderd geweest, nl. bij de opening en de sluiting van het zittingjaar.

— Krachtens kon. besluit van 8 dezer, n°. 90, is door den minister van financiën bij resolutie van 15 Sept. vastgesteld de 237e Staats-Loterij, die wederom zal bestaan uit 20,000 loten, 10,000 prijzen en 2 premien. De kollekte zal ten kantore van den direkteur der Staats-Loterij 's Hage worden geopend op Maandag 11 Okt., en gesloten op Zaturdag den 23 derzelfde maand.

— In de zitting van den Hoogen Raad van 16 dezer is eene zaak bepleit, welke gewigtige vraagpunten oplevert over de toepassing der gemeente-wet ten opzigte der plaatselijke belastingen: of namelijk een ontvanger een dwangschrift wegens eene plaatselijke directe belasting mag afgeven tegen een inwoner eener andere gemeente, over een dienstjaar toen die persoon geacht werd inwoner der gemeente van den ontvanger te zijn, en of hij de vervolging der parate executie aan den ontvanger van die andere gemeente mag opdragen; voorts of het verzet tegen deze executie, op grond dat men beweert geen inwoner en dus niet belastingschuldig te zijn, behoort bij den gewonen regter, of bij den gemeenteraad als bezwaar tegen den aanslag moet worden opgebragt. De voorziening, gerigt tegen een vonnis der arrond.-regtbank te Rotterdam, is geadstrueerd voor de eischeresse door mr. W. *Wintgens* en voor den ontvanger van Kralingen, als vervolgende het dwangbevel afgegeven door den gemeente-ontvanger van Rotterdam, door mr. *J. C. Faber van Riemsdijk*. De conclusie van het Openb. Ministerie is bepaald op 27 Sept.

's Gravenhage, 18 Sept. Z. K. H. de prins van Oranje heeft heden ten 12½ ure in een bijzonder gehoor ontvangen de leden van den Hoogen Raad der Nederlanden het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland de arrondiss. regtbank alhier, benevens andere regterlijke autoriteiten Men verzekert, dat Z. K. H. in het begin der volgende maand eene buitenlandsche reis ondernemen en zich het eerst naar Wiesbaden begeven zal.

— Bij het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland werd heden, bij de behandeling eener strafzaak, eene niet onbelangrijke regtsvraag ter sprake gebragt. De feiten komen in het kort hierop neder. Twee kooplieden uit Utrecht hadden bij een koopman in Schiedam verschillende manufakturen gekocht, die zij in een baal lieten bijeenpakken waarna zij den koopman verzochten ze tot den anderen dag in bewaring te houden. Alstoen namen zij die baal mede, doch bevonden bij de ontpakking, dat het grootste gedeelte der goederen verwisseld was door eenige kartonnen doozen. Zij begaven zich onmiddelijk naar het politie bureau te Schiedam en deden daar aangifte van het gebeurde. Bij onderzoek bleek, dat de dochter en zoon van den verkooper (den koopman) de dienstmeid en de winkeldochter, zoo zij voorgaven, uit een grap, de baal eenigzins verligt en de goederen aan anderen weggeschonken of voor zich zelven behouden hadden. Dit ter kennis van den verkooper gekomen zijnde, gaf hij dadelijk eene som van f 70 aan de beide kooplieden ter vergoeding der schade, onder verpligting om zoo noodig later nog meer te vergoeden. De zaak was echter reeds in handen der politie, en het regt moest dus zijn loop hebben. Dien ten gevolge werd de zaak nader geinstrueerd en werden de vier beschuldigden naar de openbare teregtzitting verwezen, onder beschuldiging van diefstal, gepleegd bij nacht door meer, dan een persoon in een bewoond huis Uit de verklaringen der getuigen en de bekentenis der beschuldigden bleken de feiten voldoende; alleen werd door de beschuldigden ter hunner verdediging aangevoerd, dat de geheele zaak slechts eene grap was, om den kooplieden een poets te spelen. De advokaat-generaal *La Grappe Dominicus* kon zich echter met deze verdediging niet tevreden stellen, maar requireerde, onder aanneming van verzachtende omstandigheden, de veroordeeling van allen tot eene korrektionele gevangenisstraf van niet minder dan 3 maanden en niet hooger dan 5 jaren. Daarna werd door den verdediger der beschuldigden, mr. *D. Léon*, in de voornaamste plaats de vraag behandeld: wie in regtskundigen zin eigenaar der ontvreemde goederen, op het oogenblik der ontvreemding, was? Z. i. was dit de koopman, de vader van twee der beschuldigden, die het goed in zijn bezit had. Er was hier wel verkoop geschied, doch de levering was, volgens de leer van het Burgerlijk Wetboek, nog niet voldongen, doordien de kooplieden het goed slechts betaald, doch niet in bezit hadden. Er kon dus hier ten aanzien der twee bedoelde beschuldigden van geen diefstal sprake zijn, aangezien diefstal jegens den vader niet strafbaar is. Het hof heeft evenwel, bij het eenigen tijd later uitgesproken arrest, zich met deze verdediging niet vereenigd, doch, onder aanneming van verzachtende omstandigheden, de vier beschuldigden schuldig verklaard, overeenkomstig het requisitoir van den prokureur-generaal, en hen veroordeeld, de 1e, 2e en 4e tot eene korrektionele gevangenisstraf voor den tijd van 3 maanden en de 4e tot eene korrektionele gevangenisstraf van 4 maanden.

— 20 Sept. Heden heeft Zijne Majesteit de Koning, vergezeld van den Kroonprins, de zitting der Staten-Generaal geopend met eene troonrede, waarin o.a. gezegd wordt, dat Z. M. met dankbaarheid de Staten-Generaal kennis gaf van de intrede van den Prins in het staatkundig leven, en zich verheugt, dat het Nederlandsche volk die gebeurtenis met blijdschap heeft gevierd: de blijken van gehechtheid en trouw, toen weder aan het Stamhuis bewezen, heeft 's Konings begeerte versterkt, om alle krachten te wijden aan het welzijn van het dierbaar vaderland; — dat de toestand van het vaderland en zijne kolonien allezins gunstig was, zoodat men voortdurend kan voortgaan met schulddelging, en het genot van dien voorspoed moest aansporen tot ijver, om onze staatsinstellingen te verbeteren en te voltooijen. Z. M. heeft het aanbieden van vele wetsontwerpen toegezegd, als: betrekkelijk de koloniale comptabiliteit, de ondersteuning tot den aanleg der spoorwegen, de tegemoetkoming in de finantiele bezwaren der gemeenten, eenige verligting van de lasten der ingezetenen, de slaven emancipatie, de regterlijke magt, de beginselen van het Nederlandsche strafwetboek, den Raad aan State, de verdeeling van 's Rijks kiesdistricten, de landverhuizers, de inrigting der nationale militie, de geneeskunstoefening. Eene belangrijke taak, zeide Z M, wacht dus deze zitting. *Pr. Gr. Ct.*

Zierikzee, 16 Sept. Als een bewijs van het vele wild, dat ook op het eiland Schouwen in dezen jagttijd gevonden wordt, kan van hier berigt worden, dat op gisteren zes jagers in de gemeente Zonnemaire honderd een-en-twintig patrijzen hebben geschoten. Op den eersten dag der jagt hadden twee jagers eene vangst van 67 en op den tweeden dag eene vangst van 70 patrijzen. Ook verdient nog als eene bijzonderheid melding, dat door één jager, die als de bekwaamste van Schouwen bekend staat, reeds nu, gedurende den korten tijd dat de jagt geopend is, 326 patrijzen zijn geschoten.

Groningen, 18 Sept. In den Raad dezer gemeente is heden het volgende behandeld over een subsidie, voor den aanleg van spoorwegen te verleenen;

De commissie, in wier handen de hierop betrekkelijke missive van den commissaris des konings gesteld was, brengt bij monde van den heer *Quintus* rapport uit.

Vooraf leest deze een brief van den commissaris des Konings, waarin wordt medegedeeld, dat de commissarissen des Konings in de vijf noordelijke provinciën, op uitnoodiging van den minister van binnenlandsche zaken, eene conferentie hebben gehouden over de hoegrootheid der subsidiën, die door deze verschillende provinciën en de daarin liggende steden voor den aanleg der spoorwegen, in mindering van de lasten des rijks, dienden te worden verstrekt.

De bijdrage was voor de gezamenlijke vijf provinciën gesteld op f 100,000 's jaarlijks, gedurende 20 jaren te verleenen. Men is hierbij uitgegaan van het beginsel, dat, zal de goedkeuring der wetgevende magt op de verleende concessie aan de heeren *Sloet* en *Ruchlin* te wachten zijn, de gemeentebesturen al het mogelijke zullen moeten doen om van hunne hooge belangstelling in den aanleg van spoorwegen te doen blijken. Het aandeel der provincie Groningen is hierbij bepaald op f 18 500 's jaars, makende gedurende 20 jaren een kapitaal van f 370,000. Ged. Staten willen aan de Provinciale Staten voorstellen om de grootste helft van f9500 voor rekening der provincie te nemen, mits de andere helft van f 9000 voor rekening der gemeente Groningen worde genomen.

De commissie is, ter voldoening aan hare opdragt, begonnen met het onderzoek van de voorwaarden, waarop aan de heeren *Sloet* en *Ruchlin* concessie is verleend voor den aanleg van een spoorweg van Harlingen over Leeuwarden, Groningen, Assen, Meppel, Zwolle, Deventer en Zutphen naar Arnhem, met zijtakken van Zutphen over Enschedé naar de Duitsche grenzen en van Zwolle naar Kampen Zij heeft in die voorwaarden niets gevonden wat geacht kan worden niet met de belangen der gemeente Groningen te strooken; zij meent, dat daardoor aan de zoolang reeds gekoesterde hoop en bestaande behoefte aan spoorwegen vooreerst zal worden voldaan.

Met het oog op de belangrijke offers, die de staat in het belang eener spoorwegverbinding wil brengen, rekent de regering er op, dat de vijf provinciën, welke nu door spoorwegen zullen worden doorsneden, en bepaaldelijk de bovengenoemde gemeenten niet achter zullen blijven met van hare medewerking en ondersteuning te doen blijken Was het eerst aan de commissie twijfelachtig, welke ondersteuning door de regering werd bedoeld, die twijfel werd weggenomen door eene latere missive van den minister van binnenlandsche zaken van den 14den Augustus Maar was nu de twijfel over de wijze van ondersteuning opgeheven, die over de hoegrootheid der som kwam daarna op.

Terwijl de commissie hieromtrent berigten inwon, werd naar medegedeeld, dat de regering op eene jaarlijksche ondersteuning van f 100.000 gedurende 20 jaren rekende Later vernam zij, dat bij overleg van de commissarissen des konings van de vijf provinciën die som alzoo was verdeeld, dat de provinciën Gelderland en Overijssel f 50,000 zouden bijeenbrengen, terwijl de overige f 50,000 door de provinciën Friesland, Groningen en Drenthe zouden worden verstrekt. Bij de bedoelde conferentie is het jaarlijksche aandeel van de provincie Groningen op f 18 500 gebragt. Blijkens bovenstaanden brief zeggen Ged. Staten, dat zij de helft dezer som voor rekening der provincie wenschen te brengen, wanneer de gemeente Groningen voor de andere helft zorgt.

De commissie heeft dit voorstel rijpelijk overwogen en is tot het resultaat gekomen, dat er bij haar geene redenen bestaan om het niet aan te nemen. Zij stelt alzoo voor te besluiten, burg. en weth. te verzoeken om, namens den raad, aan Ged. Staten te antwoorden, dat de bedoelde jaarlijksche bijdrage van f 9000 gedurende 20 jaren voor rekening dezer gemeente wordt genomen.

Wegens het spoed vereischende der zaak, wordt dit rapport dadelijk in behandeling genomen.

Nadat de voorzitter heeft opgemerkt, dat z. i. het voorstel bijval zal vinden bij den raad, en van zijne adhaesie daaraan heeft doen blijken, wordt, zonder beraadslaging tot hoofdelijke stemming, overeenkomstig het voorstel der commissie besloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Het huwelijk van den hertog van Malakoff behoudt nog steeds het eigenaardig interessante voor de Parijzenaars, te meer omdat men de bemerking maakt, dat het bij de tegenwoordige hooge titularissen van Frankrijk bijna tot den *bon ton* schijnt te behooren, zich eene echtgenoote in het buitenland te kiezen. De heer de *Persigny*, b. v. is met eene Engelsche, de *Morny* met eene Russische, graaf *Waleswki* met eene Italiaansche dame gehuwd, terwijl de maarschalk *Pélissier* thans dat voorbeeld volgt, met eene Spaansche schoone, eene landgenoote van de keizerin, tot den rang van hertogin van Malakoff te verheffen. De bruid is inderdaad eene nog jeugdige schoonheid te noemen, want in weerwil van haren 32 jarigen leeftijd, kan zij nog zeer goed voor een meisje van beneden de 25 doorgaan. Voeg hierbij eene eenigzins rijzige gestalte, zwarte, gitzwarte lokken, waarbij de zachte blanke tint van het gelaat nog zooveel te schooner uitkomt, het fiere der Spaansche type, dat echt karakteristieke der jeugdige donna's, en men zal zich kunnen overtuigen, dat de toekomstige hertogin onze beau monde wel eenigzins moet interesseren vooral, omdat zij, ofschoon geene middelen bezittende, zich altoos een schitterend huwelijk in de toekomst had voorgesteld en dat de verwezenlijking van dit uitzigt in de *haute voleé* der Parisiennes te gemoet gaat. De maarschalk is reeds 63 jaren oud, niet groot van persoon, en heeft bij eene tamelijke corpulentie en grijze haren, ten volle het voorkomen van zijnen leeftijd, ofschoon hij van onder zijne donkere wenkbraauwen een helderen, levendigen blik werpt. Hij bezit eene dotatie van 100.000 livres rente, en trekt 300 000 francs als gezant te Londen, 40.000 fr. als maarschalk, 30.000 fr. als lid van den senaat en 2 à 300,000 fr. rente op de Turksche schatkist.

ENGELAND.

Op het eiland Kandia is het nog altijd slecht gesteld Het wantrouwen heerscht nog wederkeerig en de regering heeft geene kracht, om het vertrouwen te herstellen. De Grieken hebben dan ook zelve maatregelen van voorzorg genomen, hebben een vast komitee benoemd, en houden onderling betrekking op alle punten van 't eiland. De toestand is dus erbarmelijk en ofschoon er stilte heerscht, schijnt het bijna de stilte voor den storm.

RUSLAND.

Uit St. Petersburg wordt thans gemeld, dat de baron *Franken*, bankier te Warschau en de heer *Joseph Homberg*, te Parijs, aan de Russische Regering een finantiëel plan ingediend hebben, tot het verschaffen van de noodige kapitalen voor de vrijmaking der boeren. Volgens dit plan zou eene bank voor het uitgeven van pandbrieven opgerigt worden, met een kapitaal, dat gelijk staat met de schadevergoeding, aan de eigenaars uit te keeren, terwijl de pandbrieven door middel van amortisatie ingetrokken zullen worden en tevens rente zullen geven. De voordeelen van dit plan zouden o a. daarin bestaan, dat de Regering ter verwezenlijking van dien maatregel hare toevlugt niet behoeft te nemen tot eene leening.

ITALIE.

Vele dagbladen hebben luide geroepen over de verkeerde daad van onze regering, om Villafranca met zijn arsenaal aan Rusland af te staan; dat zij in dezen geheel verkeerd zien of geheel verkeerd zijn ingelicht, bewijst vooreerst, dat Villafranca volstrekt geen arsenaal bezit, terwijl hier ten andere van niets anders sprake is dan van eene vergunning om er tijdelijk een marine-station te hebben, voor provisie en steenkolen, enkel en alleen gegeven aan de stoomboot-maatschappij van Odessa. Niet lang nog geleden bezaten ook de Amerikanen een dergelijk station te Spezzia, en toen heeft niemand er aan gedacht aan die vergunning eene waarde te hechten, die nu zoozeer aan de vergunning te Villafranca wordt gegeven.

— Als een klein staaltje van illegaliteit, die algemeen in den Romeinschen Staat heerscht, dient, dat de inwoners van Bologna de regering hebben moeten dwingen, om zich aan de wet te houden. De burgemeester dier stad, markies *Bavia*, was, in weerwil dat de wet van 1850 zoo in geest als letter dit ten duidelijkste verbood, omdat hij niet op de aanbevelingslijst stond, toch door de hooge regering in zijne betrekking als burgemeester bevestigd. De sted. raad heeft daaraan niets kunnen doen, doch heeft het thans den burgemeester zoo lastig gemaakt, dat hij zijn ontslag heeft moeten nemen. Welk eene regering, die gedwongen moet worden, om zijne eigene wet na te komen!

A S S E N, 21 September.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's Hage, 31 Sept. De Koning heeft gisteren de Staten-Generaal geopend. De Troonrede behelst niets nieuws, behalve de toezegging van eenige verligting der belastingen.

—

Amsterdam. Maandag, 20 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{3}{4}$ percent. Dito 4 Ct. 99 percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $106\frac{1}{2}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $87\frac{7}{16}$.

—

Granen en Zaden.

Koolzaad lager, op October f 447. — Raapolie prijshouden, op zes weken f $42\frac{3}{4}$. — Boekweit f 15 lager. — Overigens granen stil en onveranderd.

Tot ontvanger der registratie voor de burgerlijke akten te Rotterdam is benoemd de heer *T. Wildeboer*, thans inspecteur der registratie en domeinen van de 2e kl.

— Het volgende wordt aan de *Groninger Courant* ter plaatsing toegezonden:

Dezer dagen had er op het Zuidlaarder meer een voorval plaats, hetwelk zeer noodlottige gevolgen had kunnen hebben. Een koopman van Martenshoek — *Isaak* is zijn naam, — had een kalf gekocht van *J. Zondag*, te Noordlaren. Hij besloot, dat kalf met eene boot over bovengenoemd meer te brengen, 't welk voor hem ook de kortste weg was en zonder twijfel op de goedkoopste wijze konde geschieden. Een eind wegs vrij voorspoedig gevorderd zijnde, begon plotseling het ranke vaartuig te zinken. Het kalf sprong uit de boot, alsmede *Isaak*, die zich aan den hals van het kalf had vastgeklemd.

Men stelle zich den grooten angst van den koopman voor, die ook in angstige doch tevens duidelijke woorden de grootte van het gevaar uitdrukte, als hij riep: Nu zie ik niets dan den dood voor oogen! Ach God! wat is toch een schipper!

Het kalf kwam echter met hem behouden aan land, en *Isaak* is er alzoo met een nat pak en grooten schrik afgekomen.

Gewis zal zijne dankbaarheid aan den God zijner Vaderen groot zijn, want hoe gemakkelijk had hij kunnen geraken op eene meer diepe plaats, alwaar hij, en het kalf, beide waren verdronken.

Dit voorval is alweder eene les voor ieder, om zich niet op diepe waters te wagen, als hij het schip niet kent of niet goed weet te besturen. — De spreuk is dus weder hierin bewaarheid: Schoenmaker houd u bij uw leest.

— Men meldt uit Warfhuizen:

Lazen we, dat het loof van eene aardappelplant te Oosterhesselen den omtrek van 6 ellen had, in den tuin van den hier wonende slager en voerman *B. P. Wieringa* is in het voorjaar door diens zoontje een zware roode aardappel gezet, welke, op een stuk lands gevonden, vrij wat roestig was, op eene eenigzings vochtige plaats, kort aan eene goot, waarvan het loof plat op den grond liggende is gemeten op 3 20 Ned. ellen diameter, 't welk een omtrek geeft van ruim 10 Ned. ellen. Indien de opbrengst naar evenredigheid wordt, zullen wij dit nader melden. Men zou dan ligt tot het besluit komen, dat het zetten van zwaardere aadappels, dan gewoonlijk, zou zijn aan te raden. *Pr. Gr. Ct.*

— Met groot genoegen hebben wij het berigt ontvangen, dat de Raad der gemeente Meppel, terugkomende op deszelfs vroeger besluit, alsnu heeft besloten, om gedurende 40 jaren een subsidie van f 1000 jaarlijks voor den ontworpen spoorweg volgens het plan van de heeren *Sloet* en *Reuchlin* te verleenen, onder voorwaarde, dat het stationsgebouw nabij Meppel komt. (*Zie verslag van raadsvergadering hierachter*).

• **Ambt-Hardenberg,** 17 Sept. Gisteren zijn aan het bovenpand der Dedemsvaart eenige mandjes met garnalen aangebragt. Al de personen, die daarvan gegeten hebben, kregen heden min of meer erge buikpijnen, met diarrheën en brakingen vergezeld. Wij deelen dit berigt mede, opdat een ieder zich voor het schadelijke gebruik van garnalen wachtte.

• **Vlagtwedde,** 14 Sept. Nopens den oogst in Westerwolde kan gemeld worden, dat dit jaar een jaar van buitengewone vruchtbaarheid is geweest; de rogge, die gewoonlijk gemiddeld 18 mudden het bunder opbrengt, levert dit jaar 26 mud; de boekweit is onverbeterlijk, inzonderheid op ligt of graauw veen, het zwarte veen was al te droog; er zijn hier boeren, die wel drie honderd mudden rogge en van 40 tot 90 voer boekweit hebben, dat is een derde meer als in 1856; aardappelen belooven ook een rijken oogst, zij zijn goed van kwaliteit; de hooioogst was minder, doch de tweede snede is tamelijk.

• Heden had in een arbeiderswoning op het Vlagtwedderveen het droevig ongeluk plaats dat een kind van omstreeks 3 jaren achterover viel in een pot met kokend water; onmiddelijk werd geneeskundige hulp ingeroepen, maar te vergeefs het kind overleed aan de gevolgen.

• **Wapse,** 20 Sept. Werd in het vorig nummer dezer courant uit Koekange geschreven, dat een jager aldaar op één dag 31 stuks wild had geschoten, ook wij kunnen vermelden, dat de heer *Hulst* van Frederiksoord alhier den 18 dezer mede 31 stuks heeft geschoten, bestaande uit 5 hazen, 5 korhoenders, 19 patrijzen, 1 konijn en 1 houtduif; — voorzeker een bewijs van den gunstigen stand der wildbaan, maar ook van de bekwaamheid des jagers.

• **Smilde,** 16 Sept. De markt, gisteren alhier gehouden, was zeer goed met vee bezet, vooral met runderen en varkens. Er waren zeer vele koopers, zoodat de handel zeer levendig was en er goede prijzen, vooral voor runderen, werden bedongen. Over 't geheel genomen, kan men zeggen, dat de markt willig was. Zij werd overigens door het schoonste weder begunstigd.

• 18 Sept. Heden passeerde hier *G. W.* van Leggelo, met zijn zoon van ongeveer 14 jaren, met een wagen beladen met eenige schapen. Over de Wittewijksbrug zijnde, geraakte het eenspan van den wagen los, waarmede het paard voortliep; de wagen, die een vrij snellen gang had, nam eene schuinsche rigting en stortte van den hoogen wal in de vaart. G. W. had nog den tijd van den wagen af te springen, maar zijn zoon geraakte mede in de diepte. Bijzonder gelukkig is dit ongeval afgeloopen, daar de zoon met den schrik en een nat pak, en de wagen met geringe schade er zijn afgekomen. Ook de schapen hebben geen letsel bekomen. Door behulpzame handen geholpen heeft men spoedig alles uit de vaart gehaald, en nadat de zoon door *P. Wessemius* van drooge kleeren was voorzien, hebben ze de reis vervolgd.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

De kerkeraad der hervormde gemeente te Giessen en Rijswijk (classe Heusden) heeft in eene wettige vergadering, onder voorzitting van den consulent *B. H. Bommezijn*, predikant te Woudrichem, op 9 dezer tot herder en leeraar beroepen den heer *Geert Landweer*, predikant te Staphorst.

• **Kuinre,** 19 Sept. Gisteren werd alhier het vergelijkend examen gehouden tusschen de negen opgekomen sollicitanten naar de vacante betrekking van hoofdonderwijzer te Blankenham. Na afloop daarvan werd door Burgemeester en Wethouders, in overleg met den districts-schoolopziener, een zestal geformeerd, bestaande uit: *Houwen*, fungeerend hoofdonderwijzer te Ruinen; *Sol*, hoofdonderwijzer te Eesveen; *Aaldring*, hulponderwijzer te Haarlem; *Zwijge*, hulponderwijzer te Dedemsvaart; *Westerbeek*, hulponderwijzer te Staphorst en *Brouwer*, hoofdonderwijzer te Wieren, die de meest goede punten hadden verkregen.

RAADSVERGADERINGEN.

Meppel, 18 Sept. Nadat de maandag gehoudene zitting van den Gemeenteraad, door den voorzitter was geopend, gaf ZEd te kennen, dat bij H.H. Burg. en Weth was ontvangen eene nadere missive van 's Konings Commissaris in dit gewest over het verleenen van eene subsidie voor den ontworpen spoorweg, volgens het plan van de heeren *Sloet* en *Reuchlin*. Hij stelde voor die zaak in eene beslotene vergadering te bespreken en deze openbare te schorsen. Met algemeene stemmen werd dit voorstel aangenomen. Vrijdag (gister) avond is de openbare vergadering weder door den voorzitter geopend, nadat maandag avond, donderdagavond en vrijdagavond van 7—8 uren in Committé die zaak was besproken. ZEd. stelde als nu namens het dagelijksch bestuur voor, om te besluiten ten aanzien dezer twee vragen: *a.* Of de Gemeente Meppel al dan niet eene subsidie voor dien spoorweg wil verleenen? en *b.* Zoo ja? Hoeveel en voor hoevele jaren? Niemand hierover het woord vragende, werd het 1e gedeelte der vraag in omvraag gebragt, waarvan de uitslag was, dat zich vijf leden v o o r en vijf leden t e g e n het verleenen van subsidie verklaarden, ofschoon vroeger het subsidieren met algemeene stemmen was verworpen. V o o r stemden de HH. *Tonckens*, *Semler*, *Blom*, *Slot* en *de Jonge*, t e g e n de HH. *Geel*, *Hartsuiker*, *de Vries*, *Meursinge* en *van Veen Hz.*

Overeenkomstig art. 50 der Gemeente-wet werd alsnu het voorstel aangehouden tot eene volgende vergadering, die door den Voorzitter bepaald werd op Zaturdag, heden, avond ten 7 uren.

Nadat de vergadering heden avond was geopend en de notulen der vorige vergadering gelezen en goedgekeurd waren, stelde de voorzitter het eerste gedeelte der boven voorgestelde vraag weder aan de orde. Hierover ontstaan als nu discussien, waraan de HH. *Geel*, *de Jonge*, *de Vries*, *Slothouwer* en *Oosterveen* deelnamen en waarbij eenige leden de redenen ontwikkelden, waarom zij van zienswijze waren veranderd. De vraag eindelijk in omvraag gebragt zijnde, is met 7 tegen 5 stemmen besloten, dat de gemeente M e p p e l een subsidie zal bijdragen. T e g e n stemden de HH. *Geel*, *Hartsuiker*, *de Vries*, *van Veen Hz.* en *Meursinge*. Daarop stelde de voorzitter voor, om even als de Gemeente Assen, gedurende 20 jaren 's jaarlijks f 2000 „ bij te dragen, waarop de vier eerstgenoemde tegenstemmers de raadzaal verlieten en zich verwijderden.

De heer *de Jonge* stelt daarop een amendement op het voorstel des voorzitters voor, nl. om gedurende 40 jaren een jaarlijksch subsidie van f 1000 „ te verleenen onder voorwaarde, dat Meppel en Assen niet zullen bijdragen voor een eventueel te verleenen provinciaal subsidie, en dat het stationsgebouw in de onmiddelijke nabijheid dezer Stad worde geplaatst. Dit amendement, ondersteund door de HH. *Tonckens* en *Oosterveen*, in omvraag gebragt, werd met 5 tegen 2 stemmen die van de HH. *Semler* en *Meursinge* aangenomen; de heer *Slothouwer* houdt zich buiten stemming.

Dwingelo, 18 Sept. *a.* Voorlezing der notulen welke na eenige discussie worden aangenomen.

b Wordt door Burg. en Weth. ter tafel gebragt de rekening over het jaar 1857. De Voorzitter stelt voor eene commissie tot onderzoek te benoemen, hetwelk met algemeene stemmen wordt aangenomen. Tot leden der commissie worden benoemd de H.H. *Heppener*, *Hessels* en *Bloemberg*.

c. Wordt door Burg. en Weth. toestemming gevraagd tot af- en overschrijving, welke wordt verleend.

d. Wordt op voorstel van den heer *Heppener* het dagelijksch bestuur uitgenoodigd, tegen de volgende vergadering een bestek over te leggen van eene voldoende houten brug.

e. Daar de Voorzitter verklaart, dat niets meer aan de orde is, vraagt de heer *Heppener* het woord, ten einde Burg. en Weth. opmerkzaam te maken op de niet rigtige naleving van het reglement en tarief op het marktschuitenveer. Hij wil zulks volstrekt niet als eene beschuldiging jegens Burg. en Weth. hebben aangemerkt, dewijl hij overtuigd is, dat hun geene officieele klagten zijn ter oore gekomen. De schipper bezorgt wel of doet bezorgen de goederen naar de kom der gemeente, doch niet volgens het tarief; — voor het vervoer der goederen verhoogt en [zoo hij zegt] verlaagt hij willekeurig de vrachtprijzen, — in de schuit hangt noch in de roef, noch in het ruim het tarief, en het reglement enz. enz., alle handelingen, welke volgens de verordening met geldboete moeten worden gestraft. Zijn er gebreken in de verordening, dat dezelve dan op eene wettige wijze worden weggenomen, maar zoolang dezelve bestaat, moet die stiptelijk worden opgevolgd en mag zij om geene redenen hoe ook genaamd worden overtreden. Zulke overtredingen oogluikend toe te staan, ware ook eene onregtvaardigheid jegens hen, die zoo gaarne hadden willen mededingen, om tot schipper te worden aangesteld, doch afgeschrikt zijn door de laagte van het tarief en de gestrengheid van het reglement.

De HH. *Bloemberg* en *Hessels*, hoewel de laatste verschoonende omstandigheden aanvoert, spreken in denzelfden geest en bevestigen het aangevoerde van den vorigen spreker, terwijl de heer *Hessels* aanvoert, dat ZEd. gehoord had, dat afwijking van de bepaalde vrachtprijzen in overleg met de passagiers had plaats gehad.

De heer *Heppener* zegt, dat zoodanig overleg niet mag plaats hebben, de verordening en niets dan de verordening is voor den schipper de wet, welke hij stiptelijk moet naleven.

De Voorzitter verklaart, dat hem geene klagten ter oore gekomen zijn, en dat het ZEd. aangenaam is op bestaande gebreken opmerkzaam te worden gemaakt, dewijl ZEd. alsdan daartegen zijne maatregelen kan nemen. Hij verklaart geheel met den heer *Heppener* in te stemmen, dat de verordening in alle deelen stiptelijk door den schipper moet worden opgevolgd en er tusschen den schipper en passagiers geen overleg mag plaats hebben, daarmede in strijd.

ZEd. zal daaromtrent een onderzoek instellen.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gesloten.

BOEKBEOORDEELING.

Ofschoon wij in den regel ons niet inlaten met het beoordeelen van uitgekomene werken, daar onze beperkte ruimte zulks niet toelaat, meenen wij toch eene uitzondering daarop te moeten maken ten aanzien van het Prachtwerk, hetwelk door den heer A. *C. Kruseman* te Haarlem wordt uitgegeven en ten titel voert: Ons voorgeslacht in huisselijk en openbaar leven door W. *J. Hofdijk*, met platen van *C. Rochussen*, *Springer*, *van der Kellen* en *Kruseman van Elten*.

Wij hebben eenige afleveringen en een cahier met platen voor ons liggen, en moeten betuigen, dat zoowel de tekst als de platen allerkeurigst zijn uitgevoerd. Wat den inhoud betreft, laten wij hier eene korte opgave der eerste afleveringen volgen:

Eerste Tijdvak — Voor-Historische Tijd.

Woudstreek. — Huisraad. — Spijs en drank. — Arbeid. — Gevaren. — Huiselyk bedrijf. Jacht. — Visschery. — Doodenbrand. — Oprichting van een Hunebed.

—

Tweede Tijdvak. — Germaansch-Heidensche Tijd.

Eerste afdeeling.

(Omstreeks 100 jaar v. Chr.)

Vroegst-bekende stammen.

Volksvergadering. — Geheiligd woud. — Offers. — Godsdienstplechtigheden. — Goden. — Woning. — Stammen. — Standen. — Wapenoefening. — Gezach van den man. — Gastrecht. — Rechtsoefening. — Straf op oneerbaarheid. — Volksvergadering. — Priesters. — Krijgswezen. — Strijd. — Lijkplechtigheden. — Urnen. — Rechtspleging. — Manslag. — Verzoeningsmaal. — Straf der lafhartigheid.

Tweede afdeeling.

[Omstreeks 400 jaar na Chr.]

Friezen, Saxen, Franken.

Karakter des lands. — Mei-tocht. — Vestiging der stammen. — Ontstaan der drie groote volken. — Kleederdracht. — Woning. — Hoon jegens een laffen echtgenoot — Marken. — Eigendom. — Recht van aandeel in de Marke. — Schending van hout. — Erfhouw. — Voorteekens. — Grensteekens. — Veeteelt. — Akkerbouw. — Hoeverecht. — Heem. — Volksgeloof. — Kleeding. — Woonhuis. — Zaal of deel. — Huisgoden. — Gastvrijheid. — Huisraad. — Hofmarke. — Spijzen. — Vrouwenvertrek. — Waschhuis. — Vrouwenleven. — Opvoeding. — Familieleven. — Spijs- en drankbereiding. — Voorbehoedmiddel tegen pijn. — Bygeloof. — Bezweringen. — Gebouwen. — Kranken. — Erflating. — Vrije hoeve. — Opvoeding. — Spelen. — Recht van Voorkoop. — Voorteekenen. — De holle boom. — Generings-middelen. — Haaghoeve. — Weerwolf. - Middagmaal. — Slaapsteden. — Kleeding. Jachtgereedschap. — Jachthonden. — Oerenjacht. — Lijkplechtigheden. — Doodmaal. — Godsdienst. — Scheppingsleer. — Goden en Godinnen. — Zedelyke waarde der Germaansche mythologie. — Heide. — Doodenterpen. — Heibrand. — Veld-arbeid. — Wedspringen. — Ziektebezwering. — Belders-vuur. — Bommelnikkers, Elfen, Nachtryders. — Maalstede. — Dingplaats — Gericht. — Maagdenroof. — Ontschuldigingen. — Eerschender. — Vonnis schelden. — Weergeld weigeren van een slaaf — Overdragt van vast goed.

—

De Platen,

welke reeds gereed zijn, of by voorraad geteekend worden, zijn de volgende:

Steenen Oudheden uit den voorhistorischen tijd. — Hunebed te Valthe — Germaansche Grafheuvelen. — Nederlandsche Germanen. — Germaansch offeraltaar. — Germaansche rechtsteen, steen aan de vuursche. — Frankische graven. - Vaatwerk uit het Saxo-Frankische tijdvak. — Cieraden en kleinodien uit den Saxo-Frankischen tijd. — Wapenen der Friezen, Saxen en Franken. — Germaansche afgoden. — Germaansch Vaatwerk. — Germaansche wapenen. — Een Mei-tocht. — Handschrift en Penneteekening. 9e eeuw. — Zijden weefsel uit de 10e

eeuw. — Zijden weefsel uit de 13e eeuw. — Steenen grafzerk. 13e eeuw. — Zijden weefsel uit de 14e eeuw. — Tabernakel. 15e eeuw. — Een raadhuis. 15e eeuw.— Een kinderschool. 15e eeuw. — Kinderspelen. 15e eeuw. Bedelaars. 16e eeuw. — Een gasthuis. 16e eeuw. — Een gevangenis. 16e eeuw. — Een begrafenis. 16e eeuw. — Een boerenbruiloft. 16e eeuw. — Een school. 16e eeuw. — Stadsgezicht van binnen. 16e eeuw. — Stadsgezicht van buiten. 16e eeuw. — Slottuin. 16e eeuw. — Burchtplein. 16e eeuw. — Huishoudkamer. Helft der 16. eeuw. — Woonvertrek by een arbeider. 17e eeuw. — Rattenjager. 17e eeuw. — Hollandsche keuken. 17e eeuw. — Stedewal van binnen. 18e eeuw. — Ommegang der Leprozen. — Koperen grafzerk. — Uittocht van boogschutters [vogelschieten.]

Men ziet het, de inhoud is rijk. Wij durven een ieder gerustelijk aan te bevelen, om zich dit echt nationaal werk aan te schaffen, en hopen, dat de uitgever in een ruim debiet vergoeding erlange voor zijne moeite en onkosten.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk over het laten loopen van water uit de Norgervaart in de Kolonievaart, en het stelen van appelen, kan niet opgenomen worden, omdat het te personeel is.

Advertentien.

Voorspoedig bevallen van een' Zoon Vrouwe M. J. H. WESTRA VAN HOLTHE — VAN BAALEN.
Assen, 20 Sept. 1858.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Dwingelo noodigen mits dezen **SOLLICITANTEN** uit voor de vacante **ONDERWIJZERS-BETREKKING** der gehuchten ***LHEE*** en ***LHEE-BROEK***, zullende de zoodanigen zich uiterlijk vóór den 25 October e.k. moeten aanmelden bij den Burgemeester en aan hem hunne daartoe benoodigde stukken inzenden.

Aan die betrekking is thans verbonden een inkomen van f 190,80 jaarlijks, welke som echter binnen weinige jaren zal verhoogd worden.

Dwingelo, 20 September 1858.
Burgemeester en Wethouders van Dwingelo,
J. EEMTEN.
J. B. KLAASSEN, l. S.

OPROEPING VAN

Sollicitanten.

HULPONDERWIJZERS, genegen te dingen naar de opengevallene **ONDERWIJZERSBETREKKING** te ***ANSEN***, gemeente Ruinen, waaraan eene jaarlijksche bezoldiging is verbonden van f 155.00, worden verzocht de vereischte stukken vóór den 5 October aanstaande aan den ondergeteekende franco in te zenden, zullende het ***VERGELIJKEND EXAMEN*** voor deze vacature en die van Pesse, ingevolge gehouden overleg met den heer Districts-Schoolopziener, plaats hebben op ***Woensdag den 13 October e.k.***, des morgens om 10 uur, ten Gemeentehuize alhier.

Ruinen den 20 September 1858.
De Burgemeester te Ruinen,
J. OLDENBANDRINGH.

Door A. TER GUNNE te Deventer zijn onderdaags uitgegeven en alom verzonden:

Voor LEESGEZELSCHAPPEN en beminnaars van soliede Lectuur:

1. ***F. STOLLE***, DE HELD VAN MARENGO. Geschiedkundige Roman. 2 Deelen f 5.30
„De roman is wèl geschreven; het militaire gedeelte aan de lang bekende historie getrouw en de rest, schoon verdicht, natuurlijk en gepast. De vertaling kwam ons goed voor, enz. (Leeskabinet 1858. No. 5.
2. ***JULIE BUROW***, HERINNERINGEN eener Grootmoeder f 3.20
3. ***W. M. THACKERAY***, MERKWAARDIGE HISTORIE van BARRY LYNDON. 2 Deelen f 5.—
4. ***THEOPHANIA.*** Christelijk Museum ter bevordering van godsdienstzin, voor Leesgezelschappen en Huisgezinnen. 1857. 2 Deelen f 3.50
5. ***UIT 's LEVENS LEERSCHOOL.*** Christelijk Magazijn voor de Huiskamer. 1858. 1ste Deel f 3.—

Een bundel romantische en letterkundige voortbrengselen van mannen als HOFDIJK, VAN LENNEP, LUBLINK WEDDIK enz. Geen mensch van eenigen smaak mag hiermede onbekend blijven.

Voor TAAL- en LETTERKUNDIGEN, THEOLOGANTEN, ONDERWIJZERS, enz.:

Dr. A. DE JAGER, LATERE VERSCHEIDENHEDEN uit het gebied der Nederduitsche Taalkunde. 1ste Aflevering f 1.90

De Verklarende Woordenlijst op de Kantteekeningen van den Statenbijbel maakt dit werk voor iederen Bijbelvriend hoogst belangrijk.

Van de vroegere Verscheidenheden zijn mede nog enkele ex. à f 2.90 te bekomen.

Voor LANDBOUWKUNDIGEN:

VERSLAG van het verhandelde bij het XIIde Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres. Gehouden te Deventer, den 29, 30 Junij, 1, 2 en 3 Julij 1857. f 3.40

Voor allen, die eenig belang in den Landbouw stellen, is dit Verslag van het hoogste gewigt; niet alleen om de behandelde zaken zelve (o. a. Rapport van den heer STARING over het irrigatiestelsel, met platen; idem over hulpmeststoffen; inenting van vee enz.), maar ook om het hierbij gevoegde Algemeen Alph. Register op de verslagen van het Ie—XIIe Landh Congres, Lijst der stukken behoorende tot het Archief enz. In één woord men vindt hier een schat van merkwaardige bijzonderheden den Landbouw betreffende, die men elders vergeefsch zal zoeken.

Voor ieder, die zijn waar belang ter harte gaat:

H. ZSCHOKKE, ***DE WEG TEN LEVEN.*** Huis- en Handboek voor Christelijke Ouders en Jonge lieden. Uit het Hoogduitsch door R. REUDLER. In Engelsch linnen band, met Vignet. f 1.80

Alle Tijdschriften zijn eenstemmig in den lof, die dit werk toekomt. Uit 's Levens Leerschool eindigt zijne recensie aldus:

„Ouders! wilt gij een degelijk geschenk aan uwe zonen en dochteren geven? koopt hun het nette en eenvoudige boeksken; gij geeft hun een geschenk, dat niet alleen duurzaam is hun gansche leven door, maar waarvan zij nog vrucht kunnen oogsten in de eeuwigheid. Vaders, geeft het aan uwe zonen, wien gij met bezorgden blik de wereld inzendt. Het zal in zwakke oogenblikken hunne kracht sterken, bij wankeling hunnen val verhoeden, hen immer een zekere gids zijn door dit moeijelijk en gevaarvol levenspad naar het hemelsch vaderland. Moeders, geeft het aan uwe dochters, opdat zij zich zelven leeren kennen, zooals zij werkelijk zijn, zooals zij worden moeten, en welken weg zij ten leven moeten bewandelen. Gij jeugdige menschen! leest er vlijtig in, en neemt de lessen, vermaningen en waarschuwingen van den edelen Christen ter harte. Laat hij u een vriend, een oudere vriend worden, die u immer ter zijde staat u het pad ten leven te wijzen. En gij ouders, gebruikt het als huis- en handboek bij de opvoeding uwer kinderen. Wie weet, wat nut gij er voor u zelven uit trekken kunt. Misschien brengt het u wel tot het besef, dat gij zelven niet op den weg zijt die ten leven leidt, en strekt het, om ook u den eenig waren weg te wijzen.

Ziet gij het titelplaatje? . . . Het roert door stillen eenvoud. Die engel, die dien jeugdigen mensch onder zijne vleugelen schut, met de regterhand ten hemel wijzend, voor zich het geopend bijbelboek, en ter zijde in de verte dat veelbeteekenende kruis! Zulk een engel worde het boek voor velen, voor zeer velen!„

Oogenbalsem.

Deze voortreffelijke **BALSEM**, welks groot nut door een veeljarig gebruik ten sterkste bewezen is, wordt bij alle **Oogontstekingen, Zinkingachtige** of **klierachtige Aandoeningen der Oogen met het grootste nut gebruikt**, niet alleen bij het begin eener Oogziekte, maar ook bij eene meer verouderde; dezelve kan nooit en in eenig geval schaden en is in verzegelde kristallen Vaasjes verkrijgbaar door TUSSCHENKOMST van onderstaande Heeren **APOTHEKERS**, bij wie gratis voor een ieder Biljetten, aanwijzende het gebruik, verkrijgbaar zijn, als te

Gorredijk, S. G. SWART. | Hoogeveen, C. H. RADIJS
Deventer, L. G SMEENK. | Tiel, M. L. POST.
Franeker, J. H. ZIMMERMAN. |

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze Pillen, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **SLIJM-** en als **MAAGVERSTERKEND** gebruikt worden, door hare zachte werking **de spijsvertering zeer bevorderen**, bijzonder goed tegen de GAL en **zeer zacht laxerend zijn**, zijn tegen $32\frac{1}{2}$ cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Assen, H. P. A. van GORCUM. | Coevorden, J. SAVENIJE.
Gorredijk, S. G. ZWART. | Martenshoek, B. BROERKEN.
Hoogeveen, C. H. RADIJS. | Veendam, S. SAVENIJE.
Steenwijk, H. SPANJAARD. | Wildervank, van HALTEREN.
Noordbarge, gem. Emmen, B. VAN WIEREN.

BURGERLIJKE STAND.

MEPPEL, 10—17 Sept. Bev. G. Beunk geb. Wieringa, van d.; M. Bakker geb. Vennik, van z.; G. Broekhuizen geb. Hage, van z; M. M. Harens geb. de Groot, van z; S. van Loo geb Boonstra, van d.; E. Emmink geb. Smit, van z.; M. Meijer geb. Klinge van d. — Overl. K. Hummel, 3 j. en 1 maand ml.

MAKKINGA, 9—16 Sept. Geb. Margrietje, d. van E. D. Posthuma en T. R. de Vries van Vochtelo; Olchert, z. van J. O. Hartholt en J. J. Schreur van Donkerbroek; Antje, d. van J. F. de Haan en H. Wiersma van Appelscha; Frouwkje, d. van P. A. Bos en E. J. Menger van Oldeberkoop, Akke, d. van S. J. Brouwer en B. J. Jonker te Appelscha; Wietse, z. van J. J. Hofman en W. W. Scheper te Oosterwolde; Jan, z. van R. J. Veen en H. H. Weerman te Elsloo; Jan, z. van H. H. de Boer en J. H. Stelma te Oosterwolde. — Overl. Jan Kisjes, 25 j. van Appelscha; Wietse Jans Hofman, 4 uren van Oosterwolde.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 18 Sept. TARWE stil; 129 ℔ bonte Poolsche f 310; 135 ℔ Zweedsche f 320. — ROGGE. Pruissische bij partij iets lager, gedroogde bij gerijf onveranderd; 126 ℔ Pruissische f 165; 122 ℔ dito f 183; 127 ℔ dito f 175 bij gerijf; 117 ℔ Petersb. f 178. — GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT f 10 lager; 121, 122, 124 ℔ nieuwe Holsteinsche f 203, 206, 212; 120 ℔ nieuwe Amersf. f 195. — KOOLZAAD bij voorgaanden marktdag £ $1\frac{1}{2}$ lager; op 9 vaten Olie in Oct. £ 76. — LIJNZAAD lusteloos — RAAP- en LIJNOLIE dadelijk en op levering op nieuw lager afgegeven. Raapolie op 6 weken f $42\frac{1}{2}$; Vliegend f $41\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; 1o. Oct. f 41, $\frac{1}{2}$, 41; Nov. f $41\frac{3}{4}$, $42\frac{1}{4}$, $41\frac{3}{4}$; Dec. f $42\frac{1}{4}$, f $41\frac{3}{4}$, $42\frac{1}{4}$. Lijnolie op 6 weken f $32\frac{1}{2}$; Vliegend f $31\frac{1}{4}$; 1o. Oct. f 31, $\frac{1}{4}$; Nov. $31\frac{3}{4}$; Dec. f $32\frac{1}{4}$; Voorjaar f 33, f $32\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op 6/w. f $39\frac{1}{4}$; Vliegend f 38. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 85 a f 90. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 14.

SCHIEDAM, 16 Sept. MOUTWIJN f $16\frac{3}{4}$ per vat contant met kleinen handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef $20\frac{1}{4}$ a $20\frac{3}{4}$ per vat contant bij partij.

236e STAATS-LOTERIJ.

5e Klasse. *Prijzen van f 100 en daarboven.*

Nos. 6454, 7570 en 16166 ieder f 1000. — Nos. 12687, 15066 en 15630 ieder f 400. — Nos. 847, 7328, 7985 en 8305 ieder f 200. — Nos 9414, 10291; 10309, 10682, 15234, 16112, 16513 en 17603 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	17 Sept.	18 Sept.		pCt.	17 Sept.	18 Sept.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$64\frac{3}{4}$	$64\frac{3}{4}$	*Polen*,			
—	3	$76\frac{15}{16}$	$76\frac{15}{16}$	Aand. fl 500	/	$156\frac{1}{2}$	$156\frac{1}{2}$
—	4	$98\frac{15}{16}$	99	Obl.	4	$82\frac{7}{16}$	
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$	*Spanje*, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$28\frac{13}{16}$	$28\frac{15}{16}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$139\frac{7}{8}$	$140\frac{1}{2}$	Obligatien	3	$45\frac{3}{8}$	$45\frac{7}{8}$
O. I. Leening	4			Binnenl.	3	$39\frac{3}{4}$	$39\frac{7}{8}$
Aand.H. Spw.				Amortisable		$11\frac{7}{16}$	$11\frac{5}{8}$
— R. —	$4\frac{1}{2}$			Bewijz. Coup.		$6\frac{1}{16}$	$6\frac{1}{16}$
Ned. B.				*Oostenrijk*,			
Maats. Weld.				Oblig. Goll	5		
Rusland,				— —	4		$62\frac{7}{8}$
Obl Hope	5	$106\frac{1}{2}$	$106\frac{1}{2}$	— Metal.	5	$77\frac{7}{8}$	$77\frac{15}{16}$
Dito 1831/33	5	92	$92\frac{1}{4}$	— RenteA.	5	$87\frac{3}{8}$	$87\frac{3}{8}$
Cert. 1840	4	87		— Nation.	5	$78\frac{1}{2}$	$78\frac{9}{16}$
— Stieglitz	4	$87\frac{1}{16}$		— —	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{13}{16}$	$39\frac{7}{8}$
— Nieuwe	4	$98\frac{1}{2}$		*Belgie*, Cert.	$2\frac{1}{2}$		
— 5e Serie	5	$102\frac{1}{4}$	$98\frac{9}{16}$	Rothschild	$2\frac{1}{2}$		
— 1855 6eS.	5		$102\frac{3}{8}$	*Portug.*, Obl.	3	$47\frac{1}{16}$	47
— van Ass.	6	$67\frac{13}{16}$		Brazilien	5		
				Weener aandeelen	4		

17 September. De Nationale fondsen waren algemeen iets trager.

Aandeelen Handel-Maatschappij waren tot hoogeren prijs zeer gevraagd.

Van buitenlandsche fondsen werden de Spaansche en Oostenrijksche tot iets lagere prijzen verhandeld, voor Venezuelasche daarentegen hoogere koers bedongen.

Mexikaanschen werden voor Engelsche rekening gekocht.

18 September. Handel en variatie waren even onbeduidend; eene uitzondering echter maakten de Aandeelen Handel-Maatschappij, die bij geanimeerden handel op nieuw merkelijk gerezen zijn.

DE VERTELLER ENZ.

De *Courier des Etats Unis* verhaalt de volgende anecdote, die aan de voorbijgangers in zekere straat van New-York niet weinig stof tot gelach gaf: „Een lid van den gemeenteraad van New-York had zich door een schoenpoetser laten overhalen om zijne laarzen te laten schoonmaken. Terwijl laatstgenoemde daarmede bezig was, haalde de burgervader, die geen oogenblik nutteloos voorbij wilde laten gaan, een courant uit den zak en was weldra in de lectuur daarvan verdiept. Dit boeide hem zoo zeer, dat hij niets meer bemerkte van hetgeen om hem voorviel, alleen wanneer hij de schoenborstel niet meer op zijn voet voelde, plaatste hij werktuigelijk den anderen voet op het poetskistje. Dit herhaalde hij onderscheidene malen, terwijl de schoenpoetser met een onverstoorbaar flegma, altijd weder van voren af aan begon te poetsen. Eindelijk had onze magistraat de courant uitgelezen. Hij wilde het loon betalen hetwelk men gewoonlijk voor het schoonmaken van een paar laarzen geeft, doch was niet weinig verwonderd toen de schoenpoetser zes malen meer vorderde, daar hij de laarzen even zooveel malen had gepoetst, waartoe hij de omstanders tot getuigen riep. De burgervader betaalde wijsselijk hetgeen men van hem vorderde en onttrok zich daardoor aan de schimpscheuten, die reeds uit de menigte opgingen.„

—

Een Duitsch geleerde gaf onlangs den volgenden raad om kinderen van 3 tot 5 jaren op eene nuttige wijze bezig te houden en om tevens een nuttig gebruik te maken van eene stof, die na gebruik tot weinig of niets dient dan om verbrand of aan den lompenkoopman verkocht te worden.

Hoeveel papier wordt er jaarlijks onnut weggegooid, vooral kleine stukjes, die oogenschijnlijk nergens meer dienstig toe zijn. Hoevele brieven worden er verbrand, die in zeer kleine stukjes gescheurd, nog uitstekende diensten zouden kunnen bewijzen? Hoe gaarne scheuren kleine kinderen hunne vaak kostbare prentenboeken aan stukken? Welnu, laat ze papier scheuren, niet den geheelen dag, maar dagelijks een kwartiertje, b. v. in stukjes ter grootte van ongeveer een dubbeltje. Dat de kleinen dit gaarne doen, weet een ieder bij ondervinding, maar zeker niet dat die kleine papiersnippertjes in toepassing kunnen gebragt worden tot het opvullen van heerlijke en duurzame kussens voor canapé's, stoelen, enz. Bij voorkeur bezige men postpapier, en men zal kussen verkrijgen die het in gemakkelijkheid en veerkrachtigheid ver van het paardenhaar winnen en daarbij jaren lang goed blijven. Een dergelijk kussen had, na een bestendig gebruik van vier jaren, weinig of niets van zijne elasticiteit verloren. In het Idiotengesticht op den Abdendberg van dr. Guggenbuhl is deze methode reeds lang met het beste gevolg in toepassing gebragt. Men doe er ook ten onzent zijn voordeel mede.

GEDRUKT BIJ GRATAMA te ASSEN.